

Toolkit Intake NT2 Alfabetisering (TINA)

Voor de intake van inburgeraars wordt op veel plaatsen de Toolkit Intake Wet inburgering (TIWi) van Bureau ICE gebruikt. In de TIWi zit onder andere de toets Tempo Lezen, een onderdeel dat vaststelt of de inburgeraar voldoende gealfabetiseerd is.

In november 2009 bracht Bureau ICE de TINA op de markt, een instrument dat kan worden ingezet voor inburgeraars die eerst een alfabetiseringstraject gaan volgen. Haas ter Horst van Bureau ICE vertelt er meer over.

HAAS TER HORST/ BUREAU ICE, CULEMBORG

Intake voor inburgeraars

In 2007 is met de Wet inburgering het inburgeringsexamen ingevoerd. Bureau ICE bracht toen een nieuwe intake-toets op de markt, de Toolkit Intake Wet inburgering (TIWi). Met de TIWi kan worden vastgesteld waar de inburgeraar staat op weg naar het inburgeringsexamen. De taalvaardigheden kunnen worden getoetst, maar ook Kennis van de Nederlandse Samenleving en leerbaarheid. Met behulp van een gespreksleidraad kan ook worden achterhaald welke inburgeringsroute het beste past bij de inburgeraar: het inburgeringsexamen met het profiel OGO, Werk of Maatschappelijke Participatie of Ondernemerschap. Of misschien een beroepsopleiding, of het Staatsexamen NT2? Maar de TIWi brengt ook in beeld of een inburgeraar al wel voldoende gealfabetiseerd is om een inburgeringstraject in te gaan. En vaker dan men verwachtte, was de conclusie dat iemand niet voldoende gealfabetiseerd was en beter eerst een alfabetiseringstraject kon gaan volgen. In de grote steden was dat voor 20 tot 25% van de inburgeraars het geval. Voor ons voldoende aanleiding om ons te buigen over een aanvulling op de TIWi, een vervolgttoets die de situatie van deze grote groep verder in kaart kon brengen.

Ontwikkeling van de Toolkit Intake NT2 Alfabetisering (TINA)

Bij de ontwikkeling van de TINA stonden drie uitgangspunten voorop:

1. aansluiting bij de TIWi

Omdat we juist van veel TIWi-kanten hoorden dat er behoefte was aan een vervolgttoets voor onvoldoende gealfabetiseerde inburgeraars, zijn we uitgegaan van wat de TIWi voor resultaten geeft. Met de TIWi wordt gespreksvaardigheid, luistervaardigheid en leerbaarheid getoetst. De TINA sluit hierop aan door zich met name te richten op lezen en schrijven.

2. aansluiting bij het Raamwerk Alfabetisering

Het Raamwerk Alfabetisering had zijn plaats al gevonden op de roc's, en nu zijn ook steeds meer gemeenten zich bewust van de verschillende alfabetiseringsniveaus. Voor het inkopen van de juiste alfabetiseringstrajecten en voor het goed kunnen monitoren van de voortgang in die trajecten, wordt op steeds meer plaatsen het Raamwerk gehanteerd. Voor de TINA hebben wij dus toetsen gemaakt op de drie niveaus van het Raamwerk: Alfa A, B en C.

3. gebruikmaken van methodieken en ervaringen uit onze 'oude' intake-toets voor alfabetisering (Intake-toets Alfabetisering NT2, Bureau ICE 2000)

De Intake-toets Alfabetisering NT2 uit 2000 is tot stand gekomen mede dankzij de inzet van veel deskundigen uit het veld. De afgelopen jaren bleek deze intake-toets een veelgebruikt en gewaardeerd instrument te zijn. En nog steeds, op diverse plaatsen, wordt deze toets ingezet voor de intake. In de TINA komen dus onderdelen terug die bekend zijn van de Intake-toets Alfabetisering NT2, voor zover die aansloten bij het Raamwerk.

Opzet van de TINA

Tempo lezen

De TINA begint met het afnemen van de toets Tempo Lezen. Deze toets meet de mate van vloeiendheid in het (technisch) lezen. Dat wordt gedaan door de kandidaat eerst een set woorden voor te leggen en daarna een serie korte tekstjes. De kandidaat probeert in twee minuten zoveel mogelijk van die woorden en van die tekstjes te lezen. Deze toets is onderdeel van de TIWi, waarmee kan worden vastgesteld of iemand onvoldoende gealfabetiseerd is en eerst naar een alfabetiseringstraject moet. In de TINA zit ook een (nieuwe) versie van deze toets. In de TINA wordt het resultaat verder uitgesplitst. Met de uitslag kan worden bepaald hoe deze persoon moet worden doorgetoetst: op alfabetiseringeniveau Alfa A, B of C.

Afname van dit onderdeel duurt ongeveer 5 minuten.

Toetsboekjes A, B en C

Na de toets Tempo Lezen wordt een van de vervolgtolsten voorgelegd: toetsboekje A, B of C. Deze vervolgtolsten bevatten opdrachten voor auditieve vaardigheden en voor technisch en functioneel lezen en schrijven (zie kader 1 t/m 4). Boekje A bevat opdrachten die aansluiten bij niveau Alfa A van het Raamwerk Alfabetisering NT2. Met de afname kunt u bepalen

of de kandidaat dit niveau beheerst of nog niet (zie kader 5).

De boekjes Alfa B en Alfa C werken op dezelfde manier.

U kunt de toetsboekjes Alfa B en Alfa C ook gedurende het traject inzetten, om te kijken wat het niveau van de kandidaat inmiddels is. Toetsboekje Alfa C kan ook worden gebruikt als afsluitende toets aan het eind van een alfabetiseringstraject. Afname van toetsboekje A duurt maximaal 60 minuten, B en C maximaal 75 minuten.

Het dossier

In het kandidaatdossier is ruimte om observaties en resultaten van alle toetsen te noteren. Het betreft hier natuurlijk de scores die op de toetsonderdelen van de TINA zijn behaald, maar er is ook ruimte om eventuele scores van de TIWi te noteren. Zo hebt u een compleet beeld van de beginsituatie van de kandidaat.

Informatie

De TINA wordt uitgebracht door Bureau ICE (meer informatie via www.bureau-ice.nl).

Er is een box met een handleiding, cd en opdrachtkaarten (€ 225,00). Er zijn toetsboekjes voor de drie niveaus apart: toetsboekje A, B en C (€ 3,25/€ 3,65 per boekje). Daarnaast is er per kandidaat een observatie- en resultaatendossier nodig (€ 4,95).

Auditieve vaardigheden

Kan de kandidaat losse klanken op de juiste manier aan elkaar 'plakken'? Kan hij woorden op de juiste manier uit elkaar trekken in klanken? Kan hij nazeggen wat hij hoort? Hoort hij uit hoeveel en welke woorden een zin is opgebouwd?

Functioneel schrijven

Kan de kandidaat zijn naam, een telefoonnummer of een boodschap noteren, een eenvoudig formulier invullen of een kort briefje schrijven?

Technisch lezen

Kan de kandidaat letters lezen? En losse woorden? En zinnen? En cijfers?

Technisch schrijven

Kan de kandidaat letters en woorden overschrijven? Kan de kandidaat gedicteerde woorden en zinnen opschrijven?

Functioneel lezen

Kan de kandidaat informatie vinden in een korte tekst, bijvoorbeeld op een ansichtkaart, een agenda of een werkrooster?

Kader 1: overzicht van de getoetste vaardigheden.

U praat met uw vriend Tim.
Tim heeft een nieuw telefoonnummer.
Luister naar uw docent/de cd.
Schrijf het telefoonnummer op.

Telefoonnummer Tim:

.....

Kader 2: voorbeeld van functioneel schrijven (uit toetsboekje A). Kan de kandidaat een telefoonnummer noteren?

Functioneel lezen - 3. Instructies: medicijnsticker

a
Bert is bij de apotheek.
Hij moet medicijnen halen.
Bert leest de aanwijzingen op de verpakking.
Hoe moet Bert de medicijnen innemen?

b
Kijk naar de aanwijzingen.
Wat moet Bert na één maand doen?

c
Kijk naar de aanwijzingen.
Wat betekent deze sticker?

Gebruiksaanwijzing

3x daags twee tabletten voor de maaltijd met water innemen.

Na 1 maand 3x daags één tablet voor de maaltijd met water innemen.

Heel doorslikken, niet kauwen.

Functioneel schrijven – 1. Formulieren: ouderavond

Uw kind gaat naar school.
U wilt naar de ouderavond op de school van uw kind.
Vul het formulier in.

AANMELDING
OUDERAVOND
GROEP 3

Ja, ik kom naar de ouderavond op maandag 16 september.

Naam:.....

Telefoonnummer:.....

Kader 3: voorbeeld van functioneel lezen uit boekje Alfa C.
De toetser leest de instructie voor aan de kandidaat.

Kader 4: een opgave uit boekje Alfa A, functioneel schrijven.
De toetser leest de instructie voor aan de kandidaat.

Auditieve synthese: zeg de woorden.

Klanken (op cd)	Kandidaat vormt goede woord (omcirkel)	Kandidaat vormt woord anders, namelijk (noteer)	Overgeslagen? (zet kruisje)
P – a – k	pak		
Z – e – s	zes		
H – ee – l	heel		
M – a – n	man		
L – i – g	lig		
B – oo – r	boor		

Kader 5: voorbeeld auditieve vaardigheden (uit toetsboekje A). Kan de kandidaat losse klanken op de juiste manier aan elkaar plakken?